

Advies natuurwaarden
Drachtstercompagnie Zuid

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

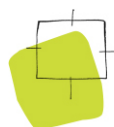
**Advies natuurwaarden
Drachtstercompagnie Zuid**

Inhoud

Rapport en bijlagen

9 november 2017

Projectnummer 232.00.57.00.00.04

Ruimte voor de leefomgeving

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Doel van het advies	3
1.3	Informatie	3
1.4	Opzet van het rapport	3
2	Situatieschets en plannen	4
2.1	Ligging en huidige situatie	4
2.2	Voorgenomen ontwikkeling	5
3	Gebiedsbescherming	6
3.1	Wet natuurbescherming	6
3.2	Provinciaal ruimtelijk natuurbeleid	7
4	Soortenbescherming	9
4.1	Planten	10
4.2	Zoogdieren - vleermuizen	11
4.3	Zoogdieren – overige	11
4.4	Vogels	12
4.5	Amfibieën	13
4.6	Reptielen, vissen en ongewervelden	14
5	Conclusie en consequenties	15
5.1	Beschermde gebieden	15
5.2	Beschermde soorten	15
5.3	Uitvoerbaarheid	15
6	Bronnen	17
6.1	Veldbezoek	17
6.2	Bronnen	17

Bijlagen

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In 2005 en 2010 (actualisatie) heeft BügelHajema een ecologisch onderzoek uitgevoerd ten behoeve van het bestemmingsplan Drachtstercompagnie Zuid in opdracht van de gemeente Smallingerland. Sindsdien zijn zes huizen gebouwd en is het plan om binnenkort ook de overige geplande 23 woningen te realiseren. Beide onderzoeken zijn niet meer actueel met het oog op 'verjaring' van de onderzoeksgegevens en vanwege gewijzigde wetgeving.

Daarom is een nieuw ecologisch onderzoek noodzakelijk, gebaseerd op actuele gegevens en in het kader van de huidige Wet natuurbescherming.

1.2 Doel van het advies

Voorliggend Advies natuurwaarden behandelt de ecologische beoordeling van de genoemde plannen. De effecten op natuurwaarden worden beoordeeld in relatie tot de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ met de daaraan gekoppelde provinciale verordening en het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.

1.3 Informatie

De beschrijving van de relevante te beschermen natuurwaarden is gebaseerd op:

- bestaande bronnen, zoals databanken, verspreidingsatlassen, waarnemingsoverzichten, rapporten en websites;
- verkennend veldbezoek waarbij vooral is gekeken naar kritische en/of beschermde soorten, zowel wat betreft aanwezigheid van als potenties voor deze soorten.

1.4 Opzet van het rapport

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving van het plangebied en de voorgenomen ontwikkelingen weergegeven. De mogelijke effecten van deze plannen op beschermde natuurgebieden worden in hoofdstuk 3 beoordeeld in het kader van de Wet natuurbescherming en het provinciale natuurbeleid. Op basis van bekende verspreidingsgegevens en het veldbezoek worden de mogelijke effecten van de toekomstige plannen op, in het kader van de Wet natuurbescherming, beschermde flora en fauna bepaald (hoofdstuk 4). In hoofdstuk 5 'Conclusie en consequenties' wordt een samenvatting van de belangrijkste bevindingen van het onderzoek gegeven.

¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

2 Situatieschets en plannen

2.1 Ligging en huidige situatie

Het plangebied ligt aan de zuidzijde van het dorp Drachtstercompagnie. Het ligt tussen de Fallaetswei en De Feart en sluit aan op de bestaande nieuwbouw aan de zuidzijde van Drachtstercompagnie. De zuidzijde van het plangebied wordt begrensd door de veenwijk (watergang) Meerwijk.

De ligging van het plangebied wordt weergegeven in figuur 1.

Figuur 1. Luchtfoto met ligging plangebied (roze omlijning)

Het grootste deel van het plangebied is in agrarisch gebruik. Het betreft hier twee percelen grasland. Rond de betreffende percelen liggen greppels en elzensingels. Aan de Feart ligt al langere tijd een erf met woning, hieraan grenzend (meest oostelijk perceel in figuur 1) zijn inmiddels zes nieuwe woningen gebouwd. De rest van dit perceel ligt braak met een ruigtevegetatie. Langs de zuidzijde van het plangebied ligt de veenwijk Meerwijk. Ten noorden van het plangebied ligt bebouwing van het dorp Drachtstercompagnie en een klein loofbosje.

a.

b.

c.

d.

Figuur 2. impressie van het plangebied: braakliggend perceel met op achtergrond al gerealiseerde woningen (a), elzensingel dwarsdoor plangebied (b), grasland en elzensingel noordrand (c), Meerwijk aan de zuidrand (d)
(Foto's: 7 november 2017)

2.2 Voorgenomen ontwikkeling

De beoogde woonuitbreiding sluit aan op de dorpskom. Het plan biedt ruimte aan 29 woningen, waarvan inmiddels zes zijn gerealiseerd. De elzensingel en greppel aan de noord- en zuidzijde van het plangebied worden grotendeels gehandhaafd. De bestaande greppels zullen aansluiten op nieuw te realiseren waterstructuren en aan de noordzijde van het plangebied worden enkele doorsteken voor de wegenstructuur aangelegd. De Meerwijk wordt niet vergraven. Van de twee centraal in het plangebied gelegen elzensingels met greppel zal de westelijke wel, en de oostelijke niet worden gehandhaafd. Figuur 3 geeft een overzicht van de verkaveling en inrichting.

Figuur 3. Verbeelding van de geplande woningbouw en groen

3 Gebiedsbescherming

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wet natuurbescherming, de Provinciale Structuurvisie en Provinciale Ruimtelijke Verordening.

3.1 Wet natuurbescherming

In de Wet natuurbescherming (Wnb) is de bescherming van specifieke natuurgebieden geregeld. Het betreft de Natura 2000-gebieden die een internationale bescherming genieten. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

Voortoets

De voorliggende rapportage is geschreven als voortoets in het kader van de Wnb. Het begrip 'voortoets' komt niet als zodanig voor in de Wnb. Het begrip wordt in de praktijk echter veel gebruikt als naam voor een globale toetsing waarmee een indicatie wordt verkregen van de mogelijke negatieve gevolgen van een activiteit op beschermde Natura 2000-gebieden in het kader van de Wet natuurbescherming. Door een voortoets uit te voeren, wordt de vraag beantwoord of er een kans bestaat dat de activiteit verslechtering en/of significante gevolgen met zich meebrengt. De provincie Fryslân is in voorliggende situatie in het kader van de Wnb het bevoegd gezag.

Figuur 4. Ligging beschermd Natura 2000-gebied nabij plangebied (rode ster) (bron: Jan-Willem van Aalst, www.imergis.nl; bron webservice: Esri Nederland, www.esri.nl)

Inventarisatie

Het plangebied ligt niet in een beschermd gebied in het kader van de Wnb. Het dichtstbij gelegen Natura 2000-gebied betreft het Wijnjeterper Schar, acht kilometer ten zuiden van het plangebied. Dit betreft een heidegebied in de middenloop van de laaglandbeek de Boorne (of Koningsdiep). Karakteristiek in het gebied zijn blauwgraslanden, droge en natte heide, heischraal grasland en kleine zeggenmoerassen.

Tussen 10 en 15 kilometer afstand liggen verder Bakkeveense duinen (ten zuidoosten), Alde Feanen (ten westen) en Van Oordt's Mersken (ten zuidwesten van het plangebied). Andere Natura 2000-gebieden liggen op een veel grotere afstand tot het plangebied.

Effectbeoordeling

Doordat de geplande ontwikkeling ver buiten het Natura 2000-gebied ligt, heeft het geen directe effecten op het gebied via bijvoorbeeld oppervlakteverlies, versnippering, mechanische effecten of populatiedynamiek. Ook indirect effect door invloed op waterhuishouding of verontreiniging door uitstoot van stoffen, optische verstoring of verstoring door geluid, trilling of verlichting zijn vanwege de afstand uit te sluiten. Wel kan het plan leiden tot enige emissie van stikstof in de lucht wat bijdraagt aan verzuring en vermisting door N-depositie, tijdens de aanleg en tijdens de exploitatiefase. Echter gezien de omvang van de ontwikkelingen en afstand tot de Natura 2000-gebieden zal de emissie aan stikstof beneden de grenswaarde van 0,05 mol N/ha/j blijven. Negatief effect is daarmee uitgesloten.

Gezien de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden en de kleinschalige ontwikkelingen die het plan mogelijk maakt, kunnen negatieve effecten op beschermde natuurgebieden in het kader van de Wnb en het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid op voorhand worden uitgesloten.

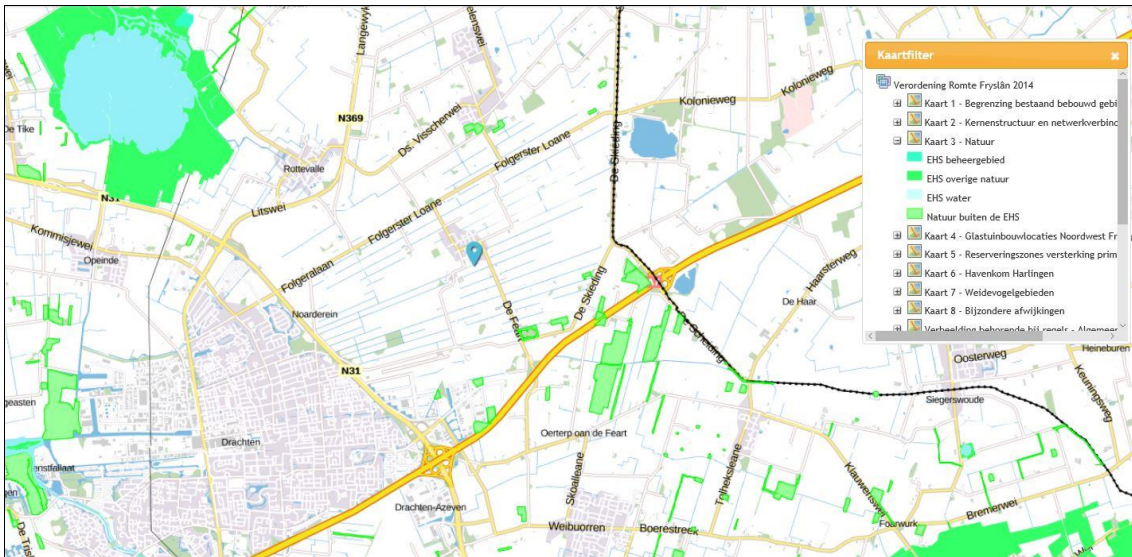
Conclusie

Gezien de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden, de aard van de ontwikkelingen en de huidige terreinomstandigheden van het plangebied, worden als gevolg van het plan geen negatieve effecten verwacht op de instandhoudingsdoelstellingen van beschermde gebieden in het kader van de Wnb. Voor dit plan is geen vergunning op grond van de Wnb nodig.

3.2 Provinciaal ruimtelijk natuurbeleid

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen Ecologische hoofdstructuur genoemd) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het provinciale NNN is uitgewerkt in Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân 2014.

Figuur 5. Ligging van het plangebied (blauwe druppelsymbool) in het Natuur Netwerk Nederland (EHS, bron: Verordening Romte Fryslân 2014)

Inventarisatie

Het plangebied ligt niet in of nabij het NNN (zie figuur 5), en ook niet nabij aangewezen weidevogelgebieden. Ook de meest nabij gelegen Natuur buiten het NNN ligt op ruim 1 kilometer afstand van het plangebied

Effectbeoordeling

Gezien de afstand tot de natuurterreinen en de aard van de ontwikkeling heeft het plangebied geen belangrijke ecologische relaties met de beschermde gebieden.

Derhalve zijn geen negatieve effecten op het Natuur Netwerk Nederland te verwachten.

De ontwikkeling is derhalve niet in strijd met de Verordening Romte Fryslân 2014.

4 Soortenbescherming

Wet- en regelgeving

Relevante wetgeving op het gebied van de soortenbescherming is uitgewerkt in de Wet natuurbescherming. De bescherming van flora en faunasoorten is in de Wnb opgedeeld in twee beschermingscategorieën:

- Strikt beschermde soorten:
 - soorten van de Vogelrichtlijn (artikel 3.1);
 - soorten van de Habitatrichtlijn (artikel 3.5).
- Overige beschermde soorten:
 - nationaal beschermde soorten (artikel 3.10).

Beschermingsregime

Voor beide categorieën geldt dat het verboden is opzettelijk exemplaren te doden, vangen of plukken en voortplantingsverblijfplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te vernielen of te beschadigen. Een belangrijk verschil tussen beide beschermingsregimes is dat voor de strikt beschermde soorten ook het opzettelijk verontrusten verboden is, terwijl dit voor de overige beschermde soorten niet het geval is.

Voor vogels geldt daarnaast dat het opzettelijk storen niet verboden is in geval de storing niet van wezenlijk invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Echter, voor vogels die staan in bijlage II van de Conventie van Bern geldt deze uitzondering niet. Daarnaast is er een lijst met jaarrond beschermde broedvogelnesten. Dat houdt in dat voor de op deze lijst genoemde vogelsoorten de nestplaats ook buiten het broedseizoen beschermd is.

Het beschermingsregime van de overige (nationaal) beschermde soorten is voor elke soort gelijk. Wel kunnen provincies bij ruimtelijke ontwikkelingen vrijstelling van de verbodsbepalingen in artikel 3.10 verlenen voor deze soorten. Deze zogenaamde vrijstellingslijsten zijn opgenomen in de provinciale verordeningen en komen tussen de provincies grotendeels overeen. De provincie Fryslân heeft in haar Verordening natuurbescherming' opgenomen dat voor in totaal 24 soorten een vrijstelling geldt van de verboden genoemd in artikel 3.10 eerste lid Wnb. Een overzicht van deze soorten is opgenomen in bijlage 1.

Bronnen

Geraadpleegde databanken, verspreidingsatlassen, waarnemingsoverzichten, websites en rapporten zijn in de bronnenlijst opgenomen. Op 3 november 2017 is het uitvoerportaal 'quickscanhulp.nl' van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd (zie bijlage 2). Gegevens uit de geraadpleegde bronnen worden bij het bespreken van de verschillende soortengroepen alleen genoemd indien ze een meerwaarde voor het onderzoek hebben.

Veldbezoek

Het plangebied is op 8 november 2017 bezocht om een indruk te krijgen van de terreinomstandigheden van het plangebied, de omgeving en de voorkomende flora en fauna (zie ook paragraaf 6.1).

Beschrijving resultaten

Op basis van de verzamelde informatie middels bronnen- en veldonderzoek, bekende ecologische principes en expert judgement volgt onderstaand per soortgroep een beschrijving van de (te verwachten) effecten van de ruimtelijke ingreep op beschermde soorten. Indien het nemen van vervolgstappen (zoals aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing) nodig is, wordt dit eveneens vermeld.

4.1 Planten

Inventarisatie

Het plangebied omvat twee graspercelen, een perceel braakliggende ruigte, elzensingels, greppels en enkele erven waar geen nieuwe ontwikkeling is voorzien.

Het grasland wordt gedomineerd door grassen zoals Engels raaigras, veldbeemdgras en fioringras, met in de randen enkele soorten kruiden zoals pitrus, vogelmuur en scherpe en kruipende boterbloem. Het betreft zeer algemene soorten die vochtige, voedselrijke, maar niet sterk bemeste bodem indiceren. De elzensingels in het gebied worden gevormd door zwarte els, met incidenteel een zomereik. In de singels is ondergroei met onder andere braam, wilde lijsterbes, hulst, bitterzoet en grote brandnetel. De greppels zijn ondiep en niet permanent watervoerend. De Meerwijk is een circa vijf meter breed water, met incidenteel een watervegetatie hoofdzakelijk bestaand uit kroos. In de vrij ruig begroeide oevers van de Meerwijk en greppels groeit onder andere pitrus, brede stekelvaren, riet, gele lis en liesgras. Op het braakliggende perceel staan dezelfde soorten als in het grasland, maar ruig uitgegroeid en met wat meer kruiden, zoals wilde kaardenbol en vertakte leeuwentand.

Er zijn geen beschermde soorten aangetroffen en deze zijn ook niet bekend uit de naaste omgeving volgens Quickscanhulp (bijlage 2). Met het oog op de inrichting en het gebruik van het plangebied worden beschermde plantensoorten niet in of direct rond het plangebied verwacht.

Effectbeoordeling

In het plangebied zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen en te verwachten. Het nemen van vervolgstappen voor in het kader van de Wnb beschermde planten is in voorliggende situatie niet nodig.

4.2 Zoogdieren - vleermuizen

Inventarisatie

Uit de gegevens van Quickscanhulp.nl is het voorkomen van een beschermde vleermuissoort bekend uit de naaste omgeving van het plangebied, nl. de gewone dwergvleermuis. Op 1 tot 5 kilometer afstand zijn ook ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger en watervleermuis bekend. Vleermuizen hebben verblijfplaatsen in gebouwen of holtes van bomen. Er worden geen bestaande gebouwen gesloopt of gewijzigd in het plangebied, de aanwezige woningen in het oostelijk deel blijven ongewijzigd.

In de in het plangebied aanwezige bomen hebben voor een groot deel een geringe omvang, en er zijn geen voor vleermuizen geschikte holten of spleten aangetroffen. De elzensingels vormen wel geschikt foerageergebied voor vleermuizen, en kunnen ook als vliegroute dienen tussen verblijf- en foerageerplaatsen. Vooral de lange aaneengesloten oost-west lopende singels aan noord- en zuidrand van het plangebied zijn hiervoor geschikt.

Effectbeoordeling

Negatieve effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen worden op voorhand niet verwacht, er gaan geen fysieke verblijfplaatsen verloren. Als foerageergebied en vliegroute van vleermuizen zal het plangebied als gevolg van de ontwikkelingen veranderen. De nieuwe situatie blijft echter ook geschikt leefgebied voor vleermuizen, aangezien een groot deel van de elzensingels behouden blijft. Negatieve effecten op vleermuizen worden niet verwacht.

Als gevolg van het plan zijn geen verbodsovertredingen ten aanzien van vleermuizen aan de orde.

4.3 Zoogdieren – overige

Inventarisatie

Er zijn 12 soorten beschermde grondgebonden zoogdieren bekend in de omgeving (Quickscanhulp.nl). Elf daarvan zijn vrijgesteld van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen. Niet vrijgesteld is de uit de omgeving bekende boomarter. Op 1-5 kilometer afstand zijn ook waarnemingen van waterspitsmuis en otter bekend. Tijdens het bezoek zijn geen zoogdieren waargenomen, geen nesten, nestholtes of sporen zoals graafsporen, voetafdrukken of uitwerpselen van deze dieren aangetroffen.

De waterspitsmuis en otter komen mogelijk voor in of aan de oever van de watergangen, zij maken echter geen gebruik van het graslandhabitat waarin de ontwikkeling is voorzien. De watergangen inclusief oevers blijven onveranderd. Daarmee kunnen permanente verblijfplaatsen van de beschermde soorten in het grasperceel worden uitgesloten.

Alleen voor enkele algemene, vrijgestelde soorten zoals haas en veldmuis biedt het plangebied geschikt leefgebied.

Effectbeoordeling

Doordat het merendeel van de elzensingels intact blijven, blijft het gebied geschikt als leefgebied voor de boommarter. De steenmarter is een cultuurvolger met een enorm aanpassingsvermogen, deze soort kan ook bebouwde gebieden benutten als foerageergebied. Alleen de Meerwijk aan de zuidrand is mogelijk geschikt als leefgebied voor otter of waterspitsmuis. Daar deze watergang in stand wordt gehouden is negatief effect uit te sluiten.

Derhalve worden negatieve effecten op beschermde grondgebonden zoogdiersoorten op voorhand niet verwacht. Er gaan geen fysieke verblijfplaatsen verloren en ook zijn geen effecten te verwachten op leefgebied van deze soorten. Als gevolg van het plan zijn geen verbodsovertredingen ten aanzien van beschermde grondgebonden soorten zoogdieren aan de orde.

Mogelijk kunnen als gevolg van de plannen verblijfplaatsen van enkele algemeen voorkomende grondgebonden zoogdiersoorten verstoord of vernietigd worden en kunnen dieren gedood worden. In het geval van ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor deze soorten (zie ook bijlage 1) een vrijstelling van artikel 3.10, lid 1 Wnb. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. In het kader van de voorgenomen activiteiten is daarom een ontheffingsaanvraag voor deze soorten niet nodig. Wel blijft de algemene zorgplicht van toepassing.

4.4 Vogels

Inventarisatie

Uit de naaste omgeving van het plangebied is het voorkomen van enkele vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten bekend. Dit betreft onder andere in bomen nestelende soorten zoals buizerd, sperwer, boomvalk en roek. Tijdens het veldbezoek is geen van deze soorten waargenomen. Er is één nest aangetroffen van een ekster, dat eventueel ook door de boomvalk als nestplaats kan worden gebruikt. Dit nest bevindt zich in de westelijke elzensingel dwars door het plangebied. Verder ontbreken geschikte nesten in en grenzend aan het plangebied.

Daarnaast zijn soorten bekend uit de omgeving die in gebouwen broeden, zoals gierzwaluw, huismus en kerkuil. De huismus is tijdens het veldbezoek waargenomen in de aangrenzende bebouwing buiten het plangebied.

Er worden geen gebouwen gesloopt of gewijzigd in het plangebied, de woningen in het oostelijk deel blijven ongewijzigd. Er gaan dus geen nestplaatsen voor deze soorten verloren.

Daarmee is de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten in of direct naast het plangebied uitgesloten. Het plangebied vormt hooguit een klein onderdeel van het foerageergebied van deze soorten. In de gebruiksfase van de nieuwe ontwikkeling blijft het gebied voor een deel van de soorten beschikbaar als foerageergebied.

Tijdens het veldbezoek zijn diverse vogelsoorten waargenomen van bebouwde omgeving en opgaand groen, zoals winterkoning, roodborst, vink, putter en merel, en watervogels zoals waterhoen, wilde eend en kraakeend. Vooral de elzensingels en de oevers kunnen broedplaats bieden voor deze vogels. Het grasland is niet geschikt als broedgebied voor weide- en graslandvogels, of foerageergebied voor ganzen, vanwege de kleine oppervlakte in combinatie met nabije opgaande begroeiing en bebouwing.

Effectbeoordeling

Het plangebied biedt mogelijk een nestplaats voor een boomvalk (in eksternest). Nestplaatsen van boomvalk zijn jaarrond beschermd, ook als deze tijdelijk niet in gebruik zijn. De elzensingel met eksternest blijft behouden; de realisatie van woningen aan weerszijden van de singel maakt echter dat de nestplaats niet langer geschikt is voor boomvalk. Om vast te stellen of boomvalk in het plangebied broedt, is nader onderzoek nodig.

Met betrekking tot overige broedvogelsoorten kan ervan uitgegaan worden dat geen verbodsbepalingen worden overtreden als buiten het broedseizoen wordt gewerkt.

Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, kunnen in gebruik zijnde nesten van vogels in de directe omgeving worden verstoord of vernietigd. Dit is bij wet verboden. Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Aanvullend kunnen voor soorten met niet-jaarrond beschermde nesten eventueel voorbereidende maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat vogels tot broeden kunnen komen binnen het plangebied.

4.5 Amfibieën

Inventarisatie

Uit de omgeving van het plangebied (binnen 1 kilometer) is het voorkomen van vijf beschermde soorten amfibieën bekend (Quickscanhulp.nl, bijlage 2). Het betreft algemene amfibieënsoorten, zoals bastaardkikker, bruine kikker en gewone pad. Voor alle vijf geldt in de provincie Fryslân een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wet natuurbescherming bij ruimtelijke ontwikkelingen.

De Meerwijk aan de zuidrand van het plangebied is zeer geschikt als voortplantingswater, de greppels zijn matig geschikt omdat ze waarschijnlijk regelmatig droogvallen.

Effectbeoordeling

Door de ontwikkelingen zal het plangebied als leefgebied voor amfibieën veranderen. In het gebied zijn echter alleen vrijgestelde soorten bekend. Daarbij betreft de verandering niet de voortplantingswateren, daar de watergangen en oeverzones in stand worden gehouden. Het landbiotoop verandert weliswaar, maar kan voor de betreffende soorten voor een groot deel als leefgebied behouden blijven.

Mogelijk kunnen als gevolg van de plannen verblijfplaatsen van enkele algemeen voorkomende vrijgestelde amfibiesoorten verstoord of vernietigd worden en kunnen dieren gedood worden. Aan deze vrijstelling (artikel 3.10, lid 1 Wnb) zijn geen aanvullende eisen gesteld. In het kader van de voorgenomen activiteiten is daarom een ontheffingsaanvraag voor deze soorten niet nodig. Wel blijft de algemene zorgplicht van toepassing.

4.6 Reptielen, vissen en ongewervelden

Inventarisatie

In de directe omgeving van het plangebied zijn geen beschermde niet-vrijgestelde soorten uit de soortgroepen reptielen en vissen bekend (Quickscanhulp.nl), en ook niet tijdens het veldbezoek waargenomen. De enige beschermde ongewervelde die uit de nabije omgeving bekend is, is de groene glazenmaker. Deze soort is echter gebonden aan open zonbeschenen wateren met rijke waterplantenbegroeiing met daarin krabbenscheer. Dit biotoop ontbreekt in het plangebied. Uit de wijdere omgeving (1-5 kilometer) zijn ook adder, levendbarende hagedis en ringslang bekend (Quickscanhulp.nl). De eerste twee betreffen soorten van heide- en bosgebieden, waarvoor geschikt biotoop ontbreekt in het plangebied. De ringslang kan mogelijk voorkomen in het gebied. De Meerwijk aan de zuidrand is mogelijk een geschikt biotoop voor deze soort om langere tijd te verblijven, in het plangebied is de ringslang hooguit incidenteel te verwachten.

Effectbeoordeling

De ontwikkelingen hebben geen betrekking op de Meerwijk, dus is er geen negatief effect op de ringslang.

Op basis van het veldbezoek en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld voor de overige soorten van de soortengroep reptielen, vissen en ongewervelden ontstaan. Als gevolg van de ontwikkelingen worden geen effecten op deze soortengroepen verwacht.

5 Conclusie en consequenties

5.1 Beschermd gebied

Beschermd gebied in het kader van de Wnb (Natura 2000) worden door grote afstand van het plangebied, in combinatie met de bescheiden aard en omvang van de ontwikkeling niet negatief beïnvloed.

Beschermd gebied in het kader van de Verordening Romte Fryslân 2014 worden door voldoende afstand van het plangebied, in combinatie met de bescheiden aard en omvang van de ontwikkeling niet negatief beïnvloed.

5.2 Beschermd soorten

Binnen het plangebied komen enkele beschermd natuurwaarden voor, dan wel zijn te verwachten. Dit betreft een aantal soorten die vrijwel alleen in het water of de oeverzone voorkomen, in dit geval de greppels grenzend aan het plangebied: ringslang, otter en waterspitsmuis. Daar het water met oeverzone behouden blijft treedt geen negatief effect door de ontwikkeling. Wel is er mogelijke nestplaats voor boomvalk in een van de elzensingels.

Conclusie is dat er mogelijk negatief effect is op de boomvalk. Nader onderzoek is nodig om vast te stellen of deze soort hier nestelt.

Voor de overige soorten zijn als gevolg van het plan geen verbodsovertredingen in het kader van Wnb ten aanzien van beschermd soorten aan de orde.

Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd kunnen in gebruik zijnde nesten van vogels worden verstoord of vernietigd, dit is bij wet verboden (Wnb artikelen 3.1 en 3.5). Vernietiging of verstooring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Daarbij ligt de nadruk op het verwijderen van beplanting, opgaand groen en gebouwen. De Wnb kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor vogels van open grasland valt het broedseizoen tussen 15 maart en 15 juli.

5.3 Uitvoerbaarheid

Uit het onderzoek naar effecten op beschermd natuurwaarden blijkt dat nader onderzoek naar de boomvalk noodzakelijk is om te bepalen of een ontheffing voor deze soort noodzakelijk is. De andere aanwezige natuurwaarden vormen geen belemmeringen voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan. Deze conclusie geldt voor de beschermd soorten en gebieden en de noodzaak van ontheffingen dan wel vergunningen.

Gezien de aangetroffen soorten en de in dit rapport opgenomen voorziene plannen en activiteiten behoudt dit onderzoek drie jaar zijn geldigheid voor een wettelijke of juridische procedure. Bij aanpassingen van het oorspronkelijke plan en veranderingen in de terreinomstandigheden van het plangebied die kunnen leiden tot andere inzichten met betrekking tot natuurwaarden, zal een actualisatie van het onderzoek moeten plaatsvinden.

6 Bronnen

6.1 Veldbezoek

Het plangebied en omgeving zijn op 7 november 2017 door de heer ir. H. Kloen bezocht om een indruk te krijgen van de terreinomstandigheden van het plangebied, de omgeving en de voorkomende flora en fauna. Tijdens het bezoek zijn waargenomen planten- en diersoorten genoteerd, maar zijn verder geen volledige vegetatieopnamen gemaakt. Tijdens dit bezoek was het onbewolkt, geen wind en circa 4 C°.

6.2 Bronnen

- Streekplan Fryslân 2007
- Verordening Romte Fryslân 2014, <http://www.ruimtelijkeplannen.nl>
- Gebiedendatabase Natura 2000-gebieden, Ministerie van Economische Zaken <https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000>
- Quickscanhulp.nl. Dit is een internetapplicatie die gegevens over beschermde soorten van de laatste vijf jaar in een aan te geven gebied toegankelijk maakt. Deze gegevens zijn afkomstig uit de nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Het is een initiatief van onder meer de Gegevensautoriteit Natuur en de organisaties binnen de VOFF. www.quickscanhulp.nl.
- Wet natuurbescherming, ingangsdatum 1 januari 2017.

Bijlagen

1. Soortenvrijstellinglijst provincie Fryslân
2. Bekende verspreiding van soorten ten opzichte van het plangebied – levering uit de NDFF - quickscanhulp.nl 03-11-2017 11:36:58

Bijlage 1. Soortenvrijstellinglijst provincie Fryslân

In onderstaande tabel zijn de soorten weergegeven waarvoor in de provincie Fryslân vrijstelling geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen (Verordening natuurbescherming provincie Fryslân).

Bijlage I

Zoogdieren

<i>Muizen</i>	
Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>
Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>
Woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>
<i>Spitsmuizen</i>	
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>
Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>
<i>Marterachtigen</i>	
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>
Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>
Steenmarter	<i>Martes foina</i>
<i>Knaagdieren</i>	
Haas	<i>Lepus europeus</i>
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>
<i>Hoefdieren</i>	
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>
<i>Overigen</i>	
Vos	<i>Vulpes Vulpes</i>
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>
Mol	<i>Talpa europea</i>

Reptielen en amfibieën

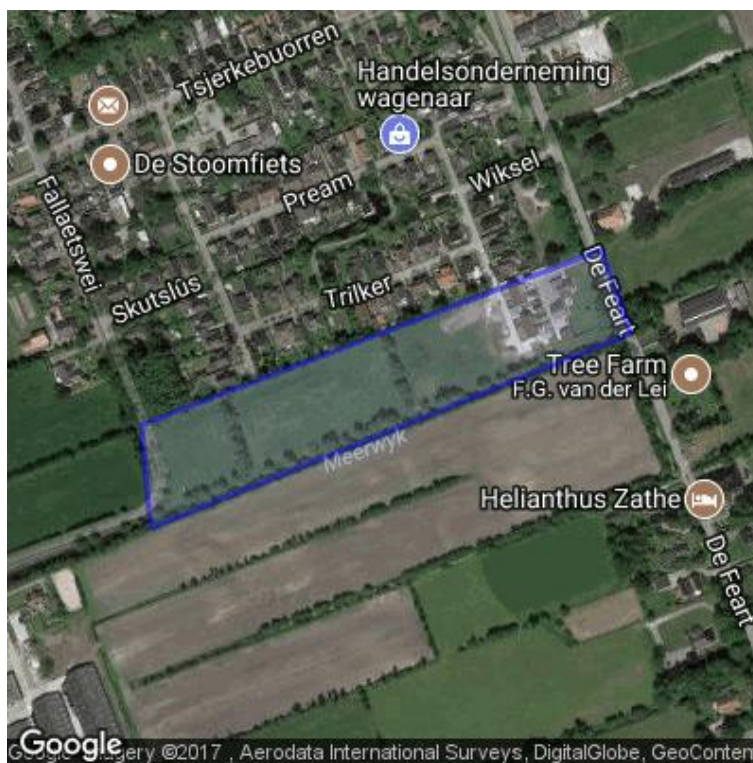
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>
Middelste groene kikker (bastaardkikker)	<i>Rana esculenta</i>
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>
Kleine watersalamander	<i>Triturus vulgaris</i>
Meerkikker	<i>Rana ridibunda</i>

Bijlage 2. Bekende verspreiding van soorten ten opzichte van het plangebied

Bekende verspreiding van soorten ten opzichte van het plangebied – levering uit de NDFF.

disclaimer De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in een bepaald gebied. Het systeem is in opbouw, nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Copyright vermelden bij verwijzen of citeren naar deze levering: '© NDFF - quickscanhulp.nl 03-11-2017 11:36:58'

Op de volgende pagina's vindt u de lijst met soorten en afstanden ten opzichte van het plangebied dat deze soorten zijn waargenomen. Een toelichting op deze lijst is te vinden op: www.quickscanhulp.nl.

Mocht u vragen hebben dan kunt u contact opnemen met de Helpdesk van Het Natuurloket:

e-mail: serviceteamndff@natuurloket.nl

telefoon: 0800 2356333

Soort	Soortgroep	Bescherming	Afstand
Bastaardkikker	Amfibieën	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Bruine kikker	Amfibieën	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Gewone pad	Amfibieën	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Kleine watersalamander	Amfibieën	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Meerkikker	Amfibieën	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Boommarter	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Bosmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Bunzing	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Egel	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Haas	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Huisspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Konijn	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Ree	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Steenmarter	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Veldmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Vos	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Wezel	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Groene glazenmaker	Insecten-Libellen	wnb-hrl	0 - 1 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Boomvalk	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Buizerd	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Grote Gele Kwikstaart	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Havik	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Huismus	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Ransuil	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Roek	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Sperwer	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Wespendief	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Adder	Reptielen	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Levendbarende hagedis	Reptielen	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Ringslang	Reptielen	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Aardmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Damhert	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Das	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Dwergmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Dwergspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Eekhoorn	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Hermelijn	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Rosse woelmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Waterspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km

Woelrat	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Heikikker	Amfibieën	wnb-hrl	1 - 5 km
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Laatvlieger	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Otter	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Watervleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Slechtvalk	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Steenuil	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Zwarte Wouw	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
aardbeivlinder	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Hazelworm	Reptielen	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Geplooide vrouwenmantel	Vaatplanten	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Muurbloem	Vaatplanten	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Grote modderkruiper	Vissen	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Gewone bosspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Wild zwijn	Zoogdieren	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Poelkikker	Amfibieën	wnb-hrl	5 - 10 km
Rugstreeppad	Amfibieën	wnb-hrl	5 - 10 km
Gestreepte waterroofkever	Insecten-Kevers	wnb-hrl	5 - 10 km
Gevlekte witsnuitlibel	Insecten-Libellen	wnb-hrl	5 - 10 km
Noordse winterjuffer	Insecten-Libellen	wnb-hrl	5 - 10 km
Gladde slang	Reptielen	wnb-hrl	5 - 10 km
Noordse woelmuis	Zoogdieren	wnb-hrl	5 - 10 km
Rosse vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	5 - 10 km
Oehoe	Vogels	wnb-vrl	5 - 10 km
Alpenwatersalamander	Amfibieën	wnb-andere soorten	10 - 25 km
gentiaanblauwtje	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	10 - 25 km
grote vos	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	10 - 25 km
grote weerschijnvlinder	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	10 - 25 km
kommavlinder	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	10 - 25 km
veenhooibeestje	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	10 - 25 km
zilveren maan	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Gevlekte glanslibel	Insecten-Libellen	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Dennenorchis	Vaatplanten	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Dreps	Vaatplanten	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Glad biggenkruid	Vaatplanten	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Knolspirea	Vaatplanten	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Korensla	Vaatplanten	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Naaldenkervel	Vaatplanten	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Wilde ridderspoor	Vaatplanten	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Wolfskers	Vaatplanten	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Zweedse kornoelje	Vaatplanten	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Tweekleurige bosspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	10 - 25 km

Boomkikker	Amfibieën	wnb-hrl	10 - 25 km
Kamsalamander	Amfibieën	wnb-hrl	10 - 25 km
Oostelijke witsnuitlibel	Insecten-Libellen	wnb-hrl	10 - 25 km
Drijvende waterweegbree	Vaatplanten	wnb-hrl	10 - 25 km
Baardvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	10 - 25 km
Franjestaart	Zoogdieren	wnb-hrl	10 - 25 km
Meervleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	10 - 25 km
Tweekleurige vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	10 - 25 km
Vinpootsalamander	Amfibieën	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Vuursalamander	Amfibieën	wnb-andere soorten	25 - 50 km
duinparelmoervlinder	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	25 - 50 km
sleedoornpage	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	25 - 50 km
spiegeldikkopje	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	25 - 50 km
veenbesblauwtje	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	25 - 50 km
veenbesparelmoervlinder	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Beekrombout	Insecten-Libellen	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Donkere waterjuffer	Insecten-Libellen	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Kempense heidelibel	Insecten-Libellen	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Akkerogentroost	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Bergnactorchis	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Honingorchis	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Kartuizer anjer	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Knollathyrus	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Roggelelie	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Rozenkransje	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Ruw pazelzaad	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Smalle raai	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Stijve wolfsmelk	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Stofzaad	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Kwabaal	Vissen	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Edelhert	Zoogdieren	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Gewone zeehond	Zoogdieren	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Grijze zeehond	Zoogdieren	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Grote bosmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Geelbuikvuurpad	Amfibieën	wnb-hrl	25 - 50 km
Knoflookpad	Amfibieën	wnb-hrl	25 - 50 km
Vroedmeesterpad	Amfibieën	wnb-hrl	25 - 50 km
Geel schorpioenmos	Blad-enLevermossen	wnb-hrl	25 - 50 km
grote vuurvlinder	Insecten-Dagvlinders	wnb-hrl	25 - 50 km
Rivierrombout	Insecten-Libellen	wnb-hrl	25 - 50 km
Sierlijke witsnuitlibel	Insecten-Libellen	wnb-hrl	25 - 50 km
Muurhagedis	Reptielen	wnb-hrl	25 - 50 km
Zandhagedis	Reptielen	wnb-hrl	25 - 50 km
Groenknolorchis	Vaatplanten	wnb-hrl	25 - 50 km

Kruipend moerasscherm	Vaatplanten	wnb-hrl	25 - 50 km
Platte schijfhoren	Weekdieren	wnb-hrl	25 - 50 km
Bever	Zoogdieren	wnb-hrl	25 - 50 km
Bosvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	25 - 50 km
Bruinvis	Zoogdieren	wnb-hrl	25 - 50 km
Gestreepte dolfijn	Zoogdieren	wnb-hrl	25 - 50 km
Gewone dolfijn	Zoogdieren	wnb-hrl	25 - 50 km
Gewone spitssnuitdolfijn	Zoogdieren	wnb-hrl	25 - 50 km
Kleine dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	25 - 50 km
Wolf	Zoogdieren	wnb-hrl	25 - 50 km
bosparemoervlinder	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	50 - 100 km
bruine eikenpage	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	50 - 100 km
grote parelmoervlinder	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	50 - 100 km
kleine ijsvogelvlinder	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Vliegend hert	Insecten-Kevers	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Bosbeekjuffer	Insecten-Libellen	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Hoogveenglanslibel	Insecten-Libellen	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Akkerboterbloem	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Blaasvaren	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Bokkenorchis	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Breed wollegras	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Getande veldsla	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Gevlekt zonneroosje	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Groensteel	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Groot spiegelklokje	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Grote leeuwenklauw	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Kleine schorseneer	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Kluwenklokje	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Lange zonnedaauw	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Liggende ereprijs	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Rood peperboompje	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Schubvaren	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Steenbraam	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Tengere distel	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Veenbloembies	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Wilde averuit	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Beekprik	Vissen	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Elrits	Vissen	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Veldspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	50 - 100 km
teunisbloempijlstaart	Insecten-Macronachtvlinders	wnb-hrl	50 - 100 km
Kemps zeeschildpad	Reptielen	wnb-hrl	50 - 100 km
Houting	Vissen	wnb-hrl	50 - 100 km
Brandts vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km
Bultrug	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km

Dwergvinvis	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km
Potvis	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km
Tuimelaar	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km
Vale vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km
Witsnuitdolfijn	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km
Europese rivierkreeft	Geleedpotigen-Insecten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
bruin dikkopje	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	100 - 250 km
iepenpage	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	100 - 250 km
kleine heivlinder	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	100 - 250 km
veldparelmoervlinder	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Gewone bronlibel	Insecten-Libellen	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Speerwaterjuffer	Insecten-Libellen	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Akkerdoornzaad	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Berggamander	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Blauw guichelheil	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Brave hendrik	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Brede wolfsmelk	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Bruinrode wespenorchis	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Echte gamander	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Franjegtiaan	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Gladde zegge	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Grote bosaardbei	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Kalkboterbloem	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Karwijselie	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Kleine ereprijs	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Kleine wolfsmelk	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Kranskarwij	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Moerasgamander	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Naakte lathyrus	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Pijlscheefkelk	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Scherpkruid	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Schubzegge	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Spits havikskruid	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Trosgamander	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Vroege ereprijs	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Wilde weit	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Zandwolfsmelk	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Zinkvioltje	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Beekdonderpad	Vissen	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Gestippelde alver	Vissen	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Molmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Ondergrondse woelmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Tonghaarmuts	Blad-enLevermossen	wnb-hrl	100 - 250 km
donker pimpernelblauwtje	Insecten-Dagvlinders	wnb-hrl	100 - 250 km

pimpernelblauwtje	Insecten-Dagvlinders	wnb-hrl	100 - 250 km
Gaffelibel	Insecten-Libellen	wnb-hrl	100 - 250 km
Dikkopschildpad	Reptielen	wnb-hrl	100 - 250 km
Atlantische steur	Vissen	wnb-hrl	100 - 250 km
Gewone vinvis	Zoogdieren	wnb-hrl	100 - 250 km
Griend	Zoogdieren	wnb-hrl	100 - 250 km
Grijze grootoorvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	100 - 250 km
Hamster	Zoogdieren	wnb-hrl	100 - 250 km
Ingekorven vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	100 - 250 km
Narwal	Zoogdieren	wnb-hrl	100 - 250 km
Wilde kat	Zoogdieren	wnb-hrl	100 - 250 km
Bosdravik	Vaatplanten	wnb-andere soorten	> 250 km
Geelgroene wespenorchis	Vaatplanten	wnb-andere soorten	> 250 km
Groene nachtorchis	Vaatplanten	wnb-andere soorten	> 250 km
Kalketrip	Vaatplanten	wnb-andere soorten	> 250 km
Tengere veldmuur	Vaatplanten	wnb-andere soorten	> 250 km
Vliegenorchis	Vaatplanten	wnb-andere soorten	> 250 km
Eikelmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	> 250 km
Bechsteins vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	> 250 km
Hazelmuis	Zoogdieren	wnb-hrl	> 250 km

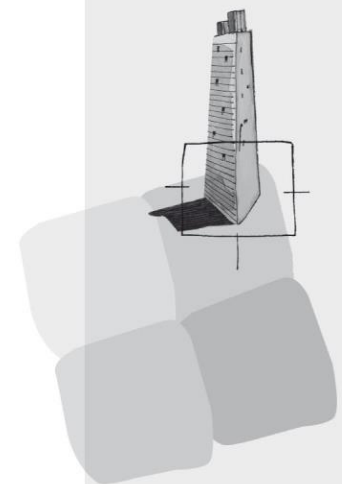
Colofon

Opdrachtgever
Gemeente Smallingerland

Rapport
De heer H. Kloen
BügelHajema Adviseurs

Projectleiding
BügelHajema Adviseurs

Projectnummer
232.00.57.00.00.04

BügelHajema Adviseurs bv
Adviseurs voor
leefomgeving en
omgevingsrecht BNSP
Balthasar Bekkerwei 76
8914 BE Leeuwarden
T 058 215 25 15
F 0592 314 035
E info@bugelhajema.nl
W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en
Amersfoort